

**LITURGIESUGGESTIE voor de Gedenkdag van Petrus Donders (14 januari),
tweede zondag door het jaar, lezingencyclus B**

Eerste lezing: 1 Sam. 3, 3b-10.19

Tweede lezing: 1 Kor. 6,13c-15a; 17-20

Evangelie: Joh. 1,35-42

Preek

Roeping: wat is dat eigenlijk? Hoe gaat dat? De eerste lezing en het evangelie van vandaag vertellen er elk op eigen wijze iets over...

De eerste lezing is het mooie verhaal van het jongetje Samuël. Hij ligt in een tempelvertrek te slapen. Een paar keer hoort hij zijn naam roepen. Hij denkt dat het zijn leermeester Eli is die roept, de dienstdoende tempelpriester. En die leert hem ontdekken dat in een mensenstem Góds roepstem kan doorklinken. 'Als je jouw naam nog eens hoort roepen, zeg dan: Spreek, Heer, uw dienaar luistert'. Roeping is dus: luisterend in het leven staan en in wat je hoort en ziet Gods roepstem verstaan en je beschikbaar opstellen.

In het evangelie staan ook roepingsverhalen. We kennen dat van Matteüs, de belastingambtenaar die door Jezus uit zijn tolhuis wordt gehaald: 'Kom, volg Mij!' En van de vissers, de broers Andreas en Simon Petrus, tot wie Jezus hetzelfde zegt 'Kom, volg Mij'. En ze laten onmiddellijk hun boot achter en volgen Hem. De evangelist Johannes vertelt over de roeping van die twee anders. Daar zijn zij leerlingen van Johannes de Doper; en die wijst hen op Jezus als die voorbij komt. 'Zie het Lam Gods', en de twee gaan dan Jezus achterna en vragen Hem: 'Waar houdt u zich op? Waar verblijft u?' 'Kom maar mee en zie' zegt Jezus dan. Ze zien waar Jezus zich ophield en blijven die dag bij Hem en worden zo tot zijn volgelingen. Als Andreas, een van de twee, weet waar Jezus te vinden is, haalt er meteen zijn broer Simon bij en roept hij uit: 'We hebben de Messias gevonden!'

Vandaag dus een andere versie van het roepingsverhaal van de twee apostelen met een andere invalshoek. Roeping begint met een nieuwsgierige vraag: 'waar woont U?' Waar is God te vinden? En dan Jezus' antwoord 'kom en zie'. Kennelijk kan roeping ook groeien door in je leven nieuwsgierig te zijn naar waar Jezus te vinden is. En Hij brengt je dan naar ongekende plekken wellicht, naar plaatsen waar je misschien helemaal niets van God vermoedt, plekken waar mensen normaal aan voorbij lopen.

We staan vandaag stil bij iemand uit ons eigen Brabant die op een bijzondere wijze zijn roeping gehoord én beantwoord heeft: de zalige Petrus Donders uit Tilburg. Op 14 januari is zijn gedenkdag; op die dag van het jaar 1887 overleed hij in het Surinaamse melaatsenkamp Batavia, waar hij 32 jaar bijna onafgebroken heeft gewoond en gewerkt te midden van de uitgestotenen van de samenleving.

Hoe is 'roeping' bij hem begonnen? Als kleine jongen wilde hij al priester worden, maar de armoedige situatie thuis in het weversgezin maakte dat niet gemakkelijk. Uiteindelijk belandde hij via een huisknecht-functie op het kleinseminarie Beekvliet in St.-Michielsgestel en mocht daar later ook de lessen volgen. De volgende stap, de theologie-opleiding was weer een lastige. Na bij verschillende kloosterordes afgewezen te zijn - niet slim genoeg, was het oordeel - werd Peerke op het grootseminarie aangenomen. Van meet af aan wilde hij missionaris worden. Een bezoek van mgr. Grooff vanuit Suriname aan dat seminarie gaf de doorslag. Peerke voelde het appèl 'kom en zie'. Ruim een jaar na zijn priesterwijding in 1841 kwam Peerke in Suriname aan. Tot aan zijn dood, 45 jaar later, zou hij nooit meer naar Nederland terugkeren.

In het levensverhaal van Peerke Donders zien we iets van die jonge Samuël terug. Als kind al was de tempel, zeg maar de wereld van geloof en christendom, Peerke's thuis. Daar had hij leren zeggen "Spreek, Heer, uw dienaar luistert." Een houding van onbevangen openstaan voor wat op je afkomt en biddend en het evangelie beluisterend jezelf afvragen: 'wat wil God van mij?' Een houding van onvoorwaardelijke beschikbaarheid, van er totaal zijn voor de ander, en ook voor 'de Ander' met een hoofdletter. In zijn bidden vroeg Peerke: 'Waar woont U?' 'Kom maar en zie', hoorde hij als het ware zeggen. En Petrus Donders liet zich -net als Andreas in het evangelie - brengen naar een plek waar hij tevoren nog nooit van had gehoord. Die open, nieuwsgierige houding bracht hem naar de meest verlatenen, de slaven in Paramaribo en later de verstoten melaatsen in 'dumpplaats' Batavia. 'Kom en zie'. En Peerke zag in het gelaat van die vergeten en verachte mensen Gods aangezicht. Ook deze mensen heeft God oneindig lief: ze zijn allemaal kinderen Gods.

'Waar woont u? Waar houdt u verblijf?' vroegen twee leerlingen aan Jezus. 'Kom en zie' is Jezus' antwoord... Ook Petrus Donders zocht waar Jezus verblijf houdt en liet zich meenemen naar Suriname, naar Batavia, waar de melaatsen werden weggestopt en aan hun lot werden overgelaten. 'Kijk', hoorde hij Jezus als het ware zeggen: 'Hier woon ik, dit is mijn thuis; dit zijn mijn mensen. Maak ze ook tot de jouwe'.

We hebben Kerstmis gevierd. God heeft laten zien waar zijn woonplaats is tussen die mensen: bij de meest verlatenen, de mensen die voor de grote wereld niet meetellen. Het is goed om heiligen en helden van vroeger en nu te gedenken; mensen zoals Peerke, die weten te zeggen: 'Spreek Heer, uw dienaar luistert' en die dan ingaan op Gods uitnodiging: 'als je wilt weten waar Ik woon en thuis ben: ziehier, onder de armen en verstotenen: daar ben ik te vinden. Kom en zie.'

Voorbede

Op voorspraak van de zalige Petrus Donders
leggen wij vol vertrouwen onze gebeden aan God voor.

Bidden wij voor alle christenen.

Dat zij in navolging van de zalige Petrus Donders
openstaan voor de roepstem van de Heer
en weten te zeggen 'Spreek Heer, uw dienaar luistert'.

Dat zij open en onbaatzuchtig mensen nabij zijn,
met name hen die tekort komen aan zorg en aandacht.

Laat ons zingen/bidden ...

Bidden wij voor allen die geroepen zijn
om het evangelie te verkondigen:
dat zij een open oog en open hart hebben
voor situaties en omstandigheden waarin mensen verkeren
en vandaar uit de goede woorden weten te vinden
om het evangelie als een Blijde Boodschap te laten klinken.
Laat ons (zingend) bidden ...

Laat ons bidden, dat in onze kerk en samenleving
de geest van Peerke Donders mag voortleven.
Dat wij in onze veelkleurige samenleving
niet onverschillig worden tegenover elkaar.
Dat wij door Gods heiligen en zaligen geïnspireerd worden
tot menslievendheid, en elkaar in alle bescheidenheid dienen.
Dat wij zo het evangelie gestalte geven in deze tijd.
Laat ons zingen/bidden ...

Bidden wij voor onze persoonlijke intenties ...
en voor alle vragen en noden, vreugde en dankbaarheid
die mensen ons hebben aanbevolen...

In deze viering speciaal voor ...

...

Laat ons (zingend) bidden ...

God, deze gebeden en alles wat onuitgesproken leeft in ons
leggen wij aan U voor, in hetzelfde vertrouwen
dat het leven kenmerkte van Peerke Donders.
Beantwoord onze gebeden met uw mildheid en zegen
die duren zullen tot in eeuwigheid. Amen.

Liedsuggesties

Enkele liederen ter ere van Petrus Donders die op bekende melodieën gezongen kunnen worden.

LIED A ♪ *Komt ons in diepe nacht ...*

Zingen wij hier van Petrus Donders:
Gods roepstem heeft hij vroeg verstaan.
Als kind had hij al iets bijzonders:
al wat hij deed was welgedaan.
Hij was een voorbeeld, had vertrouwen
en zette zich voor ieder in.
De armen konden op hem bouwen,
want niemand was teveel, te min.

Hij zocht Gods steun in hoopvol bidden
liefst in de stilte van de nacht.
Hij was bescheiden in ons midden,
dienstbaar en zonder praal of pracht.
Iedere mens kon hij beminnen:
was vriend en vijand steeds nabij.
Een nieuwe wereld zal beginnen
als wij gaan leven zoals hij.

LIED B ♪ *Zingt een nieuw lied alle landen ...*

Refrein

**Petrus Donders, vriend van armen.
Groot is zijn liefde, zachtmoedig zijn kracht!**

In grote eenvoud is Peerke geboren;
schering en inslag - als zijn weefgetouw -
kreeg hij een heilige roeping te horen,
dat hij Gods goedheid verkondigen zou.

Refrein

In Suriname op donkere plaatsen
zag hij de armen als kind'ren van God:
slaven gevlucht en verstoten melaatsen
en hij bekommerde zich om hun lot,

Refrein

preekte Gods liefde in woord en gezangen,
beurde zo mensen op, gaf hen weer moed.
Laten wij delen in zijn diepst verlangen
naar Gods gerechtigheid, vrijheid voorgoed.

Refrein

LIED C

1. Wie is die man die zo - veel gaf in lief - de
2. Hij hielp de men - sen waar hij kon en gaf hun
3. Nog steeds wordt stil aan hem ge - vraagd of hij ons

1. werd ge - bo - ren, zich wij - dend__ aan de zie - ken__
2. het ver - trou - wen, zo - dat hun__ le - ven draag - lijk__
3. wil ver - ho - ren. Wij noe - men__ zacht dan Peer - kes__

1. die de hoop had - den ver - lo - ren.
2. werd, zij op hem kon - den bou - wen.
3. naam, door God reeds uit - ver - ko - ren.

-
- Voor meer liturgische suggesties voor themavieringen rond Petrus Donders kunt u contact opnemen met p. Henk Erinkveld ccsr, Wittemer Allee 32, 6286 AB Wittem; h.erinkveld@redemptoristen.nl
 - Er zijn ook bidprentjes en informatiefolders beschikbaar ter bevordering van het heiligverklaringsproces van Petrus Donders. Voor informatie daaromtrent kunt u zich wenden tot de vicepostulator mevr. Claudia Peters: vicepostulator@peerkedonders.nl
 - Om nader kennis te maken met het leven en werken van Petrus Donders en zijn betekenis voor de hedendaagse kerk en samenleving is een bezoek aan het Petrus Donders Park in Tilburg-Noord meer dan waard. Het park omvat o.a. een replica van het geboortehuisje van Peerke, een kapel in Surinaamse stijl en een Peerkepaviljoen, museum van naastenliefde. Voor openingstijden, speciale exposities en bijzondere activiteiten zie www.peerkedonders.nl